

555
zagadek

---

o Górach Stołowych

Anna Zygma

Projekt okładki: Jan Paluch
Fotografia autorki na okładce: Anna Zygm
Fotografia na okładce: Shutterstock
Adiustacja i korekta: Artur Figarski
Skład: Artur Figarski

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Jacek Włodarczyk Book Marketing Research Sp. z o.o.

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 230 98 63
e-mail: redakcja@bezdroza.pl
www: <https://bezdroza.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<https://bezdroza.pl/user/opinie/be55gs>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN 978-83-283-9471-1

Wydanie I, 2024

Copyright © Anna Zygm, 2024

Printed in Poland.

o Górach Stołowych

Anna Zygm

Kup książkę

Poleć książkę

NA POCZĄTKU BYŁO MORZE... – GEOLOGIA

Góry Stołowe to góry zrodzone z morza. Przed milionami lat cały obszar stołowogórski zalewały wody prehistorycznego morza. Ponad lustro wody wystawała wyspa – fragment dzisiejszych Sudetów, z której rzeki transportowały piasek, muł i rozdrobnione skały. Gromadzący się na dnie zatoki materiał tworzył warstwy osadowe. Pod wpływem różnych czynników osad przekształcił się w skały. Kiedy morze opadło, to dno zatoki, a zatem cały zgromadzony materiał skalny w postaci osadów, został wystawiony na działanie kredowego słońca, erozji i ruchów tektonicznych. Te ostatnie przez kolejne miliony lat przesuwały, ścisnęły i wynosiły spękaną dno. Tak utworzył się płaskowyż poprzecinany uskokami. W okresie zlodowacenia panujące warunki klimatyczne przyspieszyły jego rozpad, którego relikdami są dzisiejsze Góry Stołowe. Jaką geologiczną przeszłość skrywają do dziś stołowogórskie skały? Pozwolą Wam na to odpowiedzieć zagadki zawarte w tym rozdziale.

1. Kiedy powstała pierwsza mapa geologiczna Gór Stołowych i kto jest jej autorem?
2. Co to jest Geostrada Sudecka i czy przebiega przez obszar stołowogórski?

3. Czy Góry Stołowe są górami płytowymi?
4. Z jakich skał zbudowane są Góry Stołowe?
5. Czy mułowce są skałami osadowymi?
6. Co to są kawerny?
7. Skąd wzięła się nazwa Góry Stołowe?
8. Jakie są świadectwa istnienia morza na obszarze Gór Stołowych?
9. Jakie formy skalne spotkamy w Górach Stołowych?
10. Co to jest sufozja?
11. Jaki gatunek grzyba znajdziemy tylko w Górach Stołowych?
12. Jakie wzniesienie w polskiej części Gór Stołowych określane jest przez geologów „górami-świadkiem”?
13. Jak powstały skalne grzyby?
14. Czy w polskiej części Gór Stołowych występują granity?
15. Czy Skalne Grzyby są jedynym obszarem w Górach Stołowych, gdzie występują skałki o kształtach grzybów?
16. Jaki jest najbardziej znany stołowogórski labirynt i czy możemy się w nim zgubić?
17. Gdzie została poprowadzona Ścieżka Skalnej Rzeźby?
18. Z jakich skał zbudowane są partie szczytowe Szczelińca Wielkiego, Skalniaka i Narożnika?
19. Jaki element rzeźby jest charakterystyczny dla północno-wschodniego progu polskiej części Gór Stołowych?

WIDOKI BEZ GRANIC

W Górach Stołowych znajdziemy wiele ciekawych miejsc, z których mamy możliwość podziwiania panoramy tych gór oraz otaczających je sąsiednich pasm. Urzekające widoki rozpościerają się z górskich szczytów, napotykanym na szlakach piaskowcowych skałek, specjalnie w tym celu wybudowanych wież widokowych, platform czy rozległych tarasów. Ich odwiedziny pozwolą urozmaicić wędrowkę i są doskonałą formą poznania stołowogórskiego regionu. Góry Stołowe są górami transgranicznymi, ale kiedy patrzymy na nie z góry, pozbawione są granic, a co najlepsze – nasze widoki możliwe są zazwyczaj na wszystkie strony świata. Jak dotrzeć do takich miejsc? Gdzie ich szukać? W ich odnalezieniu pomogą Wam poniższe zagadki!

1. Gdzie znajduje się nowoczesna platforma widokowa z literaturą w tle i widokiem na Szczeliniec Wielki?
2. Wieża widokowa rodem ze średniowiecza. Góruje nad Wzgórzami Ścinawskimi, ale oferuje widoki na Góry Stołowe.
3. Jaką nazwę nosi jedyny punkt widokowy Błędnych Skał?
4. Stoi na najwyższym szczycie ADRŠPAŠKO-TEPLICKICH SKÁL na wysokości 786 m.
5. Które szczyty i punkty w polskiej części Gór Stołowych są najbardziej widokowe? Wymień przynajmniej pięć.
6. Należy do najwyższych spośród nowo zbudowanych wież widokowych w regionie stołowogórskim. Do gustu szczególnie przypadnie miłośnikom militariów.
7. Czy w środkowej części Broumovských stěn znajdziemy punkt widokowy?
8. Gdzie widoki są pełne miłości?
9. Ile punktów widokowych oferuje Szczeliniec Wielki?
10. Które szczyty i punkty w terenie w czeskiej części Gór Stołowych są najbardziej widokowe? Wymień przynajmniej pięć.
11. Doskonały, ale nieco zapomniany punkt widokowy na Radków, wznoszący się nad Szosą Stu Zakrętów.

12. Oferuje widoki tuż przy neogotyckim zamku i zawieszony jest nad skalnym urwiskiem.
13. Gdzie znajdziemy miejsce z historią i widokiem na Szczeliniec Wielki?
14. Jaką nazwę nosi punkt widokowy, na którym 31 grudnia każdego roku spotkać można harcerzy?

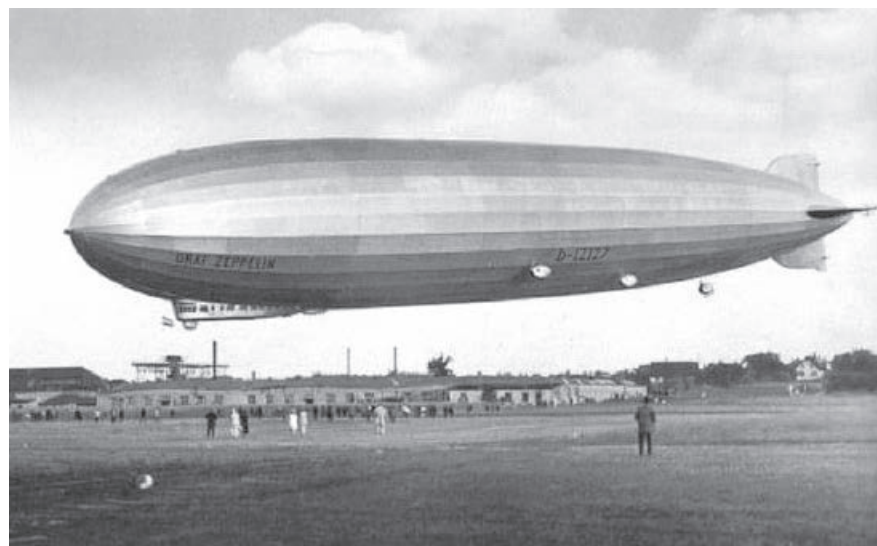
Znak prowadzący do punktu widokowego Ochota Magdaleny.

PONAD GÓRAMI TYLKO NIEBO

Niebo nad Górami Stołowymi od zawsze było pełne niespodzianek. Gościło kosmicznych przybyszów, niezwykle statki powietrzne, a do miejscowości położonych u podnóża gór potrafiło przyciągnąć wielkie osobistości światowego lotnictwa. Dzisiaj mimo tego, że lot samolotem jest czymś powszechnym i osiągalnym dla każdego, musimy pamiętać o tym, że jeszcze 100 lat temu był wielkim wydarzeniem gromadzącym tłumy gapiów, zaś latające nad miasteczkami gigantyczne sterowce stawały się symbolami prestiżu i nowoczesności miejsc, nad którymi się pojawiały, z czasem nawet ikonami kultury masowej. Stołowogórskie niebo może pochwalić się wieloma „podniebnymi” rewelacjami. Sprawdźcie, czy o nich słyszeliście!

1. Jakie dwie miejscowości odwiedził w XIX wieku kosmiczny przybysz z nieba?
2. W jakiej miejscowości znajduje się obelisk upamiętniający lądowanie kosmicznego przybysza z nieba?
3. Gdzie możemy zobaczyć meteoryt Braunau?
4. Reklamą jakiej miejscowości miał być w 1910 r. lot sterowca Parseval V?
5. Jaka była trasa przelotu sterowca Parseval V?
6. Jaki prestiżowy statek powietrzny pojawił się na stołowogórskim niebie w 1931 r.?
7. Nad jakimi miejscowościami leciał LZ-127 Graf Zeppelin?
8. W jakiej miejscowości znajdowało się w okresie międzywojennym szybowisko Reichsbahn?
9. Jaki samolot rozbił się 24 marca 1945 r. w okolicach Karłowa?
10. Jakie stołowogórskie uzdrowisko odwiedził „Czerwony Baron”?
11. Na jakiej górze w Górach Stołowych znajduje się startowisko paralotniowe?
12. Gdzie znajduje się najwyżej położone lądowisko sanitarne w Polsce?

LZ-127 Graf Zeppelin.

„Czerwony Baron”.

SPIS TREŚCI

SŁOWO OD AUTORA	5
-----------------------	---

PYTANIA

1. STOŁOWOGÓRSKA GEOGRAFIA	8
2. NA POCZĄTKU BYŁO MORZE... – GEOLOGIA	10
3. PARK NARODOWY GÓR STOŁOWYCH	12
4. CHKO BROUMOVSKO	13
5. FAUNA STOŁOWOGÓRSKA	14
6. FLORA STOŁOWOGÓRSKA	16
7. STOŁOWA WODA, CZYLI HYDROLOGIA	18
8. W ŚWIECIE TORFOWISK	19
9. KORONA GÓR STOŁOWYCH	20
10. CZESKIE SKALNE MIASTA	22
11. SZCZELINIEC WIELKI – HEJŠOVINA, HEUSCHEUER	23
12. STOŁOWOGÓRSKIE SKAŁKI W OBIEKTYWIE	24
13. KOLEJĄ W GÓRY STOŁOWE	32
14. W CIENIU UZDROWISK	34
15. KURACJUSZU, CZY ROZPOZNAJESZ TO MIEJSCE?	35
16. UZDROWISKA – PERŁY GÓR STOŁOWYCH	39
17. UZDROWISKA W BUTELCE	41
18. GŁÓWNY SZLAK SUDECKI	42
19. JAKI SZLAK ZAPROWADZI MNIE DO.....	43
20. SZOSA STU ZAKRĘTÓW	44

21. NA DAWNYM TRAKCIE	45
22. JAKA TO SKAŁA?	46
23. JAKA TO MIEJSCOWOŚĆ?	48
24. JAKIE TO MIEJSCE?	52
25. JAKI TO SZCZYT?	54
26. CO KRYJE SIĘ POD NAZWĄ?	56
27. DOLNOŚLĄSKA JEROZOLIMA	57
28. POCZĄTKI TURYSTYKI	58
29. TAM, GDZIE ZATRZYMAŁ SIĘ CZAS...	60
30. NA WIELKIM EKRANIE	62
31. REGIONALNIE, CZYLI NA LUDOWO	64
32. DRZEWA I LUDZIE	65
33. W ŚWIECIE STOŁOWOGÓRSKICH LEGEND	66
34. ŚWIĘCI OD ŻYWIOŁÓW I ZARAZY	67
35. WIDOKI BEZ GRANIC	68
36. PONAD GÓRAMI TYLKO NIEBO	70
37. HISTORIA WYKUTA W SKALE	72
38. ZABYTKI W OTOCZENIU GÓR STOŁOWYCH	74
39. ZNANI Z GÓR STOŁOWYCH	76
40. ZNANI W GÓRACH STOŁOWYCH	78
41. ZNANE I NIEZNANE	79
42. UCHWYCONE W KADRZE – FOTOZAGADKI	80

ODPOWIEDZI

1. STOŁOWOGÓRSKA GEOGRAFIA	94
2. NA POCZĄTKU BYŁO MORZE... – GEOLOGIA	97
3. PARK NARODOWY GÓR STOŁOWYCH	107

4. CHKO BROUMOVSKO	112	32. DRZEWA I LUDZIE	244
5. FAUNA STOŁOWOGÓRSKA	118	33. W ŚWIECIE STOŁOWOGÓRSKICH LEGEND	251
6. FLORA STOŁOWOGÓRSKA	123	34. ŚWIĘCI OD ŻYWIOŁÓW I ZARAZY	260
7. STOŁOWA WODA, CZYLI HYDROLOGIA	130	35. WIDOKI BEZ GRANIC	268
8. W ŚWIECIE TORFOWISK	133	36. PONAD GÓRAMI TYLKO NIEBO	273
9. KORONA GÓR STOŁOWYCH	136	37. HISTORIA WYKUTA W SKALE	278
10. CZESKIE SKALNE MIASTA	137	38. ZABYTKI W OTOCZENIU GÓR STOŁOWYCH	287
11. SZCZELINIEC WIELKI - HEJŠOVINA, HEUSCHEUER	142	39. ZNANI Z GÓR STOŁOWYCH	299
12. STOŁOWOGÓRSKIE SKAŁKI W OBIEKTYWIE	150	40. ZNANI W GÓRACH STOŁOWYCH	303
13. KOLEJĄ W GÓRY STOŁOWE	151	41. ZNANE I NIEZNANE	307
14. W CIENIU UZDROWISK	158	42. UCHWYCONE W KADRZE - FOTOZAGADKI	317
15. KURACJUSZU, CZY ROZPOZNAJESZ TO MIEJSCE?	161	POLECANA LITERATURA - WYBÓR	319
16. UZDROWISKA - PERŁY GÓR STOŁOWYCH	162	ŹRÓDŁA ILUSTRACJI	322
17. UZDROWISKA W BUTELCE	171		
18. GŁÓWNY SZLAK SUDECKI	174		
19. JAKI SZLAK ZAPROWADZI MNIE DO...	178		
20. SZOSA STU ZAKRĘTÓW	183		
21. NA DAWNYM TRAKCIE	186		
22. JAKA TO SKAŁA?	192		
23. JAKA TO MIEJSCOWOŚĆ?	198		
24. JAKIE TO MIEJSCE?	199		
25. JAKI TO SZCZYT?	200		
26. CO KRYJE SIĘ POD NAZWĄ?	201		
27. DOLNOŚLĄSKA JEROZOLIMA	205		
28. POCZĄTKI TURYSTYKI	214		
29. TAM, GDZIE ZATRZYMAŁ SIĘ CZAS...	219		
30. NA WIELKIM EKRANIE	233		
31. REGIONALNIE, CZYLI NA LUDOWO	238		

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

555 zagadek o Górach Stołowych jest próbą zebrania tego, co w Górach Stołowych najciekawsze, wyjątkowe i niepospolite. Jeżeli nigdy w nich nie byłeś, ta książka pozwoli Ci przekroczyć ich granicę i zajrzeć do środka — do ukrytych tam historii i mrocznych tajemnic. Gwarantuję, że rozdział po rozdziale coraz szerzej będzie się przed Tobą otwierać niezwykle skalny świat, w którym każda piaskowcowa skałka ma w sobie coś wyjątkowego. Dlatego warto się czasem wśród nich zagubić! Choć nie jest to przewodnik turystyczny ani tym bardziej publikacja naukowa, a opracowanie w formie krótkich zagadek, liczę, że zainspiruje Cię, by spakować plecak, włożyć górskie buty i ruszyć z otwartą głową na stołowogórskie szlaki. Zachowaj na nich czujność i bacznie się rozglądaj, by nic nie umknęło Twojej uwadze! Po tej „zagadkowej” lekturze będziesz mądrzejszy o to, na co warto spojrzeć w Górach Stołowych nieco inaczej...

Anna Zygm

 Bezdroża

ebook dostępny na:
ebookpoint

ISBN 978-83-283-9471-1

9 788328 394711

Cena: 59,90 zł

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>